

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/57/2022                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 8818203121                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.03.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Katarína Katková          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:8818203121.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke Y. Q., rod. O., narodenej R., r. č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom Q., zomrelej R., vedenej za prítomnosti účastníkov ako dedičov: W. Q., rodený Q., narodený R., M., syn poručiťky a P. M., rodená Q., narodená R., Q., dcéra poručiťky, zastúpená advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, Vranov nad Topľou, Kalinčiakova 10, o dodatočnom konaní o dedičstve, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5D/255/2018, o dovolaní dedičky P. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 21. mája 2020 sp. zn. 19CoD/1/2020, takto

### rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

### Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 30. januára 2019 č. k. 5D/255/2018-63 určil:

1. všeobecnú hodnotu majetku: 56.094,28 eur, ktorý pozostáva z: - nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, katastrálnom odbore, okres Vranov nad Topľou, obec Vranov nad Topľou na LV číslo XXXX k. ú. Q. a to pozemok registra C KN - parcela číslo 2215 - zastavané plochy a nádvoría o výmere 428 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 4/6 z celku a stavba - rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na pozemku registra C KN - parcela číslo 2215 - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 428 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 4/6 z celku a nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, katastrálnom odbore, okres Vranov nad Topľou, obec Vranov nad Topľou na LV číslo XXX pre k. ú. C. a to pozemok registra E KN - parcela číslo 1080/5 - orná pôda o výmere 17.571 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 7/24 z celku zapísanom pod B 14 - na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C/469/2013-214 z 9. februára 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018 v spojení s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 10Co/43/2017-257 z 19. júna 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018, a ktorý určil, že patria do dedičstva po aleboj Y. Q., narodenej H., r. č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom Q., zomrelej H..

2. výšku dlhov: 0,00 eur - žiadne

3. čistú hodnotu dedičstva: 56.094,28 eur (I. výrok).

Zároveň súd prvej inštancie potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, pozostávajúce z: nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, katastrálnom odbore, okres Vranov nad Topľou, obec Vranov nad Topľou na LV číslo XXXX k. ú. Q., a to pozemok registra C KN - parcela číslo 2215 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 428 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 4/6 z celku a stavba - rodinný dom súpisné číslo XXXX postavený na pozemku registra C KN - parcela číslo 2215 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 428 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 4/6 z celku a nehnuteľnosti zapísané na Okresnom úrade Vranov nad Topľou, katastrálnom odbore, okres Vranov nad Topľou, obec Vranov nad Topľou na LV číslo XXX pre k. ú. C., a to pozemok registra E KN - parcela číslo 1080/5 - orná pôda o výmere 17.571 m<sup>2</sup> v spoluvlastníckom podiele 7/24 z celku zapísanom pod B 14 (ďalej len „nehnuteľnosti“) - na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C/469/2013-214 z 9. februára 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018 v spojení s právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 10Co/43/2017-257 z 19. júna 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018, ktorý určil, že patria do dedičstva po nebohej Y. Q., narodenej R., r. č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom Q., zomrelej R., zákonným dedičom: W. Q., rod. Q., narodenému R., r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom M., synovi poručiťky a P. M., rod. Q., narodenej R., r. č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom Z., dcére poručiťky, každému z nich v 1/2 v pomere k spoluvlastníckym podielom poručiťky (II. výrok).

Ďalej súd prvej inštancie priznal odmenu notárky JUDr. Miriam Imrich Breznoščákovej, PhD. ako súdnej komisárky vo výške 406,50 eur, náhradu hotových výdavkov vo výške 36 eur, spolu odmenu a náhradu hotových výdavkov vo výške 442,50 eur, DPH vo výške 88,50 eur, spolu s DPH vo výške 531 eur, ktorú sú povinní zaplatiť dedičia, ktorí nadobudli dedičstvo: W. Q. zo základu 28.047,14 eur uhradí sumu 265,50 eur s DPH a P. M. zo základu 28.047,14 eur uhradí sumu 265,50 eur s DPH, do troch dní odo dňa doručenia uznesenia v hotovosti do pokladne notárky alebo na účet č. IBAN: X. vo Q. pod VS: XXXXXXXX, poznámka: Y. Q. (III. výrok).

Súd prvej inštancie uložil dedičom poručiťky povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za konanie o dedičstve v sume 112 eur Okresnému súdu Vranov nad Topľou na účet Slovenskej pošty, a. s., Banská Bystrica, do troch dní odo dňa doručenia platobného výmeru/príkazu súdom (IV. výrok).

1.1. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie na základe návrhu na dodatočné konanie začal konanie o dedičstve v dedičskej veci po poručiťke Y. Q. (ďalej len „poručiťka“) podľa § 174 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) s tým, že poveril notárku JUDr. Miriam Imrich Breznoščákovú, PhD., aby ako súdna komisárka vo veci konala a rozhodovala.

1.2. Zákonní dedičia (W. Q. a P. M.) vyhlásili, že nepopierajú dedičské právo iného dediča, a preto sa nejedná o žiaden spor o dedičskom práve podľa § 192 CMP.

1.3. Súd prvej inštancie uviedol, že zákonní dedičia v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 8D/208/2012 vyhlásili, že dedičstvo po poručiťke neodmietajú, sú spôsobilí dediť a započítanie na dedičský podiel neprichádza do úvahy.

1.4. Súd prvej inštancie poukázal na to, že otázka neplatnosti darovacej zmluvy bola vyriešená v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/43/2017.

1.5. Ak je majetok medzi účastníkmi sporný, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti (§ 198 ods. 1 CMP). V zmysle § 212 CMP nezariadenie majetku do dedičstva, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, nebráni účastníkom, aby sa domáhali svojho práva žalobou, k čomu v posudzovanej veci došlo, keď dedič W. Q. sa žalobou domáhal neplatnosti darovacej zmluvy k nehnuteľnostiam a určenia, že

nehnutelnosti patria do dedičstva.

1.5.1. Pokiaľ právoplatnosť rozsudku, ktorým sa vyhovel žalobe o určenie, že majetok patrí do dedičstva po poručiteľovi, nastala pred skončením konania o dedičstve, prejedná sa tento majetok v prebiehajúcom konaní ako dedičstvo, prípadne s a speňaží, ak bola nariadená likvidácia dedičstva. Ak právoplatnosť rozsudku, ktorým sa vyhovel žalobe o určenie, že majetok patrí do dedičstva po poručiteľovi, nastala až po skončení konania o dedičstve, prejedná sa tento majetok ako dedičstvo o dodatočnom konaní o dedičstve (§ 211 CMP).

1.5.2. Súd prvej inštancie uviedol, že podľa ustanovenia § 197, § 198 CMP zistil majetok a dlhy poručiteľky a vykonal ich súpis a v zmysle § 200 ods. 1, 2 CMP na základe vykonaného súpisu majetku a dlhov poručiteľky určil všeobecnú hodnotu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva ku dňu smrti poručiteľky.

1.5.3. Pri určení všeobecnej hodnoty majetku súd prvej inštancie vychádzal z vyjadrenia realitnej kancelárie č. M 11/2018 zo 17. decembra 2018 - vo výške 81.128 eur v celosti, pričom všeobecnú hodnotu ornej pôdy v Čemerné v celkovej výmere 5.124,87 m<sup>2</sup> určil vo výške 2.008,95 eur (5.124,87 m<sup>2</sup> x 0,3920 eur/m<sup>2</sup>), a to na základe zhodných tvrdení účastníkov (§ 37 CMP).

1.6. Keďže na pojednávaní dňa 30. januára 2019 nedošlo k uzatvoreniu dedičskej dohody, preto súd prvej inštancie potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov podľa § 203 ods. 1 písm. e) CMP.

1.7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 47, § 50, § 58 CMP a § 13, § 18 vyhlášky MSSR č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov v znení neskorších predpisov. Notárovi patrí odmena za vykonané úkony súdneho komisára vo výške 406,50 eur, náhrada hotových výdavkov vo výške 36 eur, spolu vo výške 442,50 eur vrátane DPH 20 % a vo výške 88,50 eur, celkom vo výške 531 eur.

1.8. Súd prvej inštancie uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, položky 18a písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov.  
II.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie dedičky P. M. uznesením z 21. mája 2020 č. k. 19CoD/1/2020-123 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie.

2.1. Odvolací súd uviedol, že poručiteľka zomrela ako vdova bez zanechania závetu. Ako dedičia po nej prichádzali do úvahy jej deti, a to syn W. Q. a dcéra P. M., ktorí dedičstvo neodmietli, avšak medzi dedičmi nedošlo k dohode o tom, ktorý z dedičov nadobudne nehnuteľnosti.

2.2. Z obsahu spisu vyplynulo, že poručiteľka zomrela dňa R., pričom dňa 17. júla 2012 poručiteľka uzatvorila so svojou dcérou P. M. darovaciu zmluvu, na základe ktorej jej mala darovať nehnuteľnosti, rodinný dom s príslušenstvom a ornú pôdu. Darovacia zmluva bola podpísaná dňa 18. júla 2012. Návrh na vklad bol podaný dňa 19. júla 2012. Správa katastra vydala rozhodnutie o povolení vkladu dňa 6. augusta 2012. V priebehu vkladového konania poručiteľka (darkyňa) zomrela. Syn poručiteľky podal na súd žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorú odôvodnil tým, že poručiteľka sa v dôsledku zlého zdravotného stavu nachádzala od 12. júla 2012 na oddelení ARO v nemocnici a nevnímala okolie, teda nebola schopná urobiť právny úkon smerujúci k darovaniu nehnuteľností. Poručiteľka mala udeliť plnomocenstvo na uzatvorenie darovacej zmluvy svojej sestre. Syn poručiteľky neskôr rozšíril petit žaloby o určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke.

2.3. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č. k. 4C/469/2013-214, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018, žalobu čo do určenia neplatnosti darovacej zmluvy zamietol dôvodiac,

že plnomocenstvo bolo uzavreté platne, pretože bolo overené notárom. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal dôvodnosťou žaloby o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, pričom určil, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke. Správa katastra skúmala splnenie podmienok povolenia vkladu a zvlášť, či sú splnené zákonné podmienky udelennej plnej moci. Keďže mala za to, že podmienky boli splnené, nemajúc vedomosť o smrti poručiťky, vydala rozhodnutie o povolení vkladu.

2.3.1. Na základe odvolania podaného žalobcom - synom poručiťky, Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257 potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou súdu sp. zn. 4C/469/2013, avšak z iných dôvodov. Konštatoval, že na určení neplatnosti darovacej zmluvy nie je naliehavý právny záujem, pretože ide len o predbežnú otázku, ktorá nerieši otázku existencie či neexistencie práva alebo právneho vzťahu. Vo vzťahu k žalobe o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva uviedol, že nehnuteľnosti do dedičstva patria. Uviedol, že plnomocenstvo nie je platné, pretože poručiťka v ňom neuviedla, komu mali byť nehnuteľnosti darované a neuviedla, že ponecháva na vôli splnomocnenej sestry, aby táto určila obdarovaného.

2.4. Odvolací súd konštatoval, že dedičské konanie je nesporovým konaním a jeho právna úprava je zaradená medzi tzv. osobitné konania nesporového charakteru. Jeho hlavným cieľom je usporiadanie majetkových vzťahov po smrti poručiťky. Účelom konania o dedičstve podľa zásad dedičského práva hmotného je prejednanie a rozhodnutie o dedičstve. Toto dedičské právo hmotné upravuje Občiansky zákonník. Keďže dedičské konanie je konaním nesporovým, súdu v dedičskom konaní neprináleží objasňovať skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi sporné.

2.4.1. Pretože o spornej skutočnosti bolo v danom prípade rozhodnuté právoplatným rozhodnutím súdu (rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C/469/2013-214, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júla 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257) pred skončením konania o dedičstve, správne súd prvej inštancie konštatoval, že nehnuteľnosti nemožno považovať za sporné a súd je viazaný ustanovením § 198 ods. 2 CMP, a teda že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke.

2.4.2. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku odvolateľky, že darovacia zmluva je platná a je potrebné rešpektovať vôľu poručiťky prejavenu v darovacej zmluve, a že Okresný súd Vranov nad Topľou zamietol žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, odvolací súd poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2017 č. k. 10Co/43/2017-257, z ktorého vyplynulo, že darovacia zmluva je neplatná z dôvodu neplatného plnomocenstva udeleného poručiťkou splnomocnenej osobe na uzavretie darovacej zmluvy.

2.5. Ak dedička P. M. iadala o zaradenie darovacej zmluvy do pasív dedičstva, odvolací súd konštatoval, že takýto postup nie je možný, pretože čo malo byť predmetom darovacej zmluvy, bolo v občianskom súdnom konaní na základe žaloby dediča W. Q. judikované ako vec patriaca do dedičstva po poručiťke. Ide teda o aktívum dedičstva, ktoré nie je možné zaradiť do jeho pasív. Dedička P. M. nie je veriteľkou voči ostatným dedičom vo vzťahu k darovacej zmluve. Spor o tom, či súčasťou dedičstva po poručiťovi je určitá vec, sa v občianskom súdnom konaní rieši žalobou dedičov na určenie, že poručiť bol v deň svojej smrti vlastníkom veci. Rozhodnutie o tom, či určitá vec je predmetom dedičstva po poručiťovi, prináleží len súdu v občianskom súdnom konaní a následne musí byť pojatá do dedičského konania tak, ako tomu bolo aj v danej veci.

2.6. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ako vecne správne potvrdil.

III.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie dedička P. M. (ďalej len „dovolaťka“ alebo „dedička“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 420 písm. d) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Uviedla, že otázka platnosti predmetnej darovacej zmluvy bola v celom rozsahu riešená v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/469/2013, a teda o tejto veci sa už právoplatne rozhodlo, preto v dedičskom konaní ani notárka ani súdy nižších inštancií už neboli oprávnení riešiť otázku platnosti, resp. neplatnosti zmluvy, pretože išlo o rozsúdenú vec podľa § 230 CSP.

3.2. Podľa jej názoru odvolací súd opätovne rozhodoval a preskúmaval otázku platnosti darovacej zmluvy, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/469/2013.

3.3. Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak [uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) z 13. októbra 2009 sp. zn. 5Cdo/120/2009].

3.4. Mala za to, že je irelevantné ako odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie a ako ho odôvodnil odvolací súd, podstatné je to, že o danej veci bolo právoplatne rozhodnuté, čo nepochybne zakladá prekážku tzv. *res iudicata*. Výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4C/469/2013 je právne záväzný a o neplatnosti darovacej zmluvy nemožno znovu rozhodovať.

3.5. Pretože žaloba bola právoplatne zamietnutá, je potrebné vychádzať z premisy, že darovacia zmluva je v celom rozsahu platná a jej účastníci, resp. ich právni nástupcovia sú svojimi prejavmi viazaní. Pokiaľ teda odvolací súd dovolaním napádané rozhodnutie založil na tom, že predmetná darovacia zmluva je neplatná, tak postupoval v rozpore s ustanovením § 230 CSP, pretože opätovne rozhodol o veci, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté.

3.6. Podľa jej názoru dovolaním napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pri ktorom sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

3.6.1. V prejednávacom dodatočnom konaní o dedičstve rozhodnutie záviselo od otázky, či dedičia ako právni nástupcovia poručiteľky sú viazaní prejavom jej vôle v darovacej zmluve, a aké následky vo vzťahu výsledku dodatočného dedičského konania táto viazanosť bude mať vo vzťahu k vlastníckemu právu k sporným nehnuteľnostiam.

3.6.2. V tejto súvislosti poukázala na rozsudok najvyššieho súdu z 22. augusta 2008 sp. zn. 8Sžo/41/2008, z ktorého vyplýva ...(.). V súčasnosti je ustálené rozhodovanie orgánov katastra ako aj súdov v súdnom preskúmvacom konaní v prípadoch smrti účastníka zmluvy po jej podpísaní, ale pred rozhodnutím správy katastra o vklade. Prevod vlastníckych práv k nehnuteľnostiam má v podstate dve fázy. Zmluva je platná po podpísaní všetkými jej účastníkmi (ak nie sú iné dôvody jej absolútnej neplatnosti). Účinnosť zmluvy nastáva súčasne so vznikom platnej zmluvy za predpokladu, že zákon alebo dohoda strán neustanovuje inak. K nadobudnutiu vlastníckych práv k nehnuteľnostiam dochádza až vkladom do katastra. Aj po smrti účastníka zmluvy trvá viazanosť prejavu vôle, takže právni nástupcovia nebohého sú viazaní jeho prejavom vôle v zmluve. Tento právny názor sa neprieči právnomu názoru prezentovanému v rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/196/2005 o tom, že ak rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nehnuteľností nenadobudlo právoplatnosť za života

poručiť (a právne účinky vkladu nenastali ku dňu podania návrhu na vklad alebo v deň uvedený v návrhu na vklad), boli nehnuteľnosti v čase smrti poručiť v jeho vlastníctve a patria do dedičstva po ňom. Zákonní dedičia i tu však sú viazaní prejavom vôle poručiť, uvedenej v zmluve, až do právoplatného rozhodnutia o návrhu o vklade darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena. (“)...

3.7. V zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu sú právni nástupcovia nebohej viazaní jeho prejavom vôle v zmluve. Nie je možné, aby súd v dodatočnom dedičskom konaní určil, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nadobudnú dedičia podľa ich dedičských podielov, keď k predmetným nehnuteľnostiam existuje platná darovacia zmluva, ktorou sú jej účastníci ako aj právni nástupcovia (dedičia) v celom rozsahu viazaní a vklad tejto zmluvy bol aj povolený príslušným katastrálnym úradom.

3.8. Bez ohľadu na to, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťke, ona sa stala vlastníčkou nehnuteľností. Darovacia zmluva sa stala platnou okamihom jej podpísania všetkými zmluvnými stranami a jej účinky museli nastať aj po smrti darujúcej poručiťky, pretože jej právni nástupcovia boli v celom rozsahu viazaní jej prejavom vôle a žiadnym spôsobom ho nemohli meniť ani ovplyvniť.

3.9. Podľa jej názoru dodatočné dedičské konanie nemôže zasiahnuť do jej vlastníckeho práva, ktoré nadobudla riadnym a zákonným spôsobom.

3.10. Notár ako súdny komisár (ani súd prvej inštancie) vôbec nezdôvodnil, prečo ignoroval existujúcu platnú darovaciu zmluvu, ktorej prejavmi boli dedičia ako právni nástupcovia viazaní.

3.11. To, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, nemá vplyv na to, že darovacia zmluva bola riadne a platne uzatvorená a „kataster“ vklad vlastníckeho práva v prospech nej povolil. Toto pochybenie neodstránil ani odvolací súd napriek tomu, že túto skutočnosť riadne namietala.

3.12. Závery prezentované v Katastrálnom bulletine č. 1/2017 sa opierajú o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (vrátane rozhodnutia najvyššieho súdu z 22. augusta 2008 sp. zn. 8Sžo/41/2008), od ktorého sa odvolací súd pri svojom rozhodovaní v napadnutom uznesení nedôvodne a bez akéhokoľvek odôvodnenia odklonil.

3.13. Hoci bolo určené, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej Y. Q., nemožno ju ako dedičku zbaviť vlastníckeho práva a ignorovať platnú darovaciu zmluvu a platný zápis v katastri nehnuteľností. Dedič W. Q. dosiahol v konaní sp. zn. 4C/469/2013 vydanie rozsudku, ktorý len vyvoláva „obsoletné“ dedičské konanie o novoobjavenom majetku, avšak výsledok tohto dedičského konania nemôže byť iný, než stav, aký je zapísaný v katastri nehnuteľností. Akýkoľvek zásah do riadne nadobudnutého vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam je v dodatočnom dedičskom konaní neprípustný, nezákonný a v konečnom dôsledku aj protiústavný.

3.14. Vzhľadom na uvedené navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

IV.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníčka, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť

vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad. Narušenie princípu právnej istoty strán (účastníkov), ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. V danom prípade dovolateľka v dovolaní dovolacie dôvody vymedzila podľa § 420 písm. d) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. d) CSP dovolateľka namietala, že odvolací súd opätovne rozhodoval a preskúmaval otázku platnosti darovacej zmluvy (viď bod 40. odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu), o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/469/2013.

13. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

14. V súvislosti s dovolacou námietkou dovolateľky dovolací súd uvádza, že prekážka rozsúdenej veci

(res iudicata) nastáva predovšetkým vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. O prekážku vecí rozhodnutej sa jedná v prípade, kedy časovo predchádzajúce konanie už bolo skôr, ako bolo začaté druhé konanie, právoplatne skončené vecným rozhodnutím o totožnom predmete sporu (konania). O tom, či sa jedná o totožnosť nároku, rozhoduje totožnosť procesných strán (účastníkov) a zároveň totožnosť žalobného návrhu (petitu) odôvodneného totožnými skutkovými tvrdeniami.

15. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že v posudzovanej veci sa jednalo o dodatočné prejednanie dedičstva po poručiťke Y. Q., pričom súd prvej inštancie uznesením z 30. januára 2019 č. k. 5D/255/2018-63 v spojení s uznesením odvolacieho súdu z 21. mája 2020 č. k. 19CoD/1/2020-123 určil: 1. všeobecnú hodnotu majetku: 56.094,28 eur, pozostávajúceho zo špecifikovaných nehnuteľností (na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257, ktorým bolo určené, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej Y. Q.); 2. výšku dlhov 0 eur; 3. čistú hodnotu dedičstva: 56.094,28 eur (I. výrok) a zároveň potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, pozostávajúceho z nehnuteľností zákonným dedičom: W. Q. (synovi poručiťky) a P. M. (dcére poručiťky), každému z nich v 1/2 v pomere k spoluvlastníckym podielom poručiťky (II. výrok).

16. Preskúmaním veci dovolací súd zistil, že v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva (§ 211 ods. 1 CMP) súdy oboch inštancií (prvoinštančný súd i odvolací súd) podľa § 198 ods. 2 CMP prihliadli na to, že o nehnuteľnostiach (spornom majetku) bolo rozhodnuté pred začatím konania o dodatočnom prejednaní dedičstva právoplatným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257.

17. Vzhľadom na uvedené v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva sa už nejednalo o spornosť majetku podľa § 198 ods. 1 CMP, pretože sporné tvrdenia dovolateľky (o tom, že je vlastníčkou nehnuteľností na základe darovacej zmluvy), boli vyvrátené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257, ktoré sú subjektívne záväzné (§ 228 CSP) pre účastníkov konania o dedičstve (t. j. dovolateľku a W. Q.).

18. Dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva postupom podľa § 197 CMP zistil majetok poručiťky (do ktorého zahrnul nehnuteľnosti, o ktorých bolo právoplatným rozsudkom rozhodnuté, že patria do dedičstva po poručiťke) a dlhy poručiťky a na základe súpisu majetku a dlhov uznesením určil všeobecnú hodnotu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva (§ 200 ods. 1, 2 CMP), pričom potvrdil nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov (§ 203 ods. 1 písm. e) CMP), nakoľko medzi účastníkmi nedošlo k dohode o vyporiadaní dedičstva.

19. Ak dovolateľka namietala, že v posudzovanej veci sa jednalo o res iudicata, pretože odvolací súd v uznesení (v bode 40. odôvodnenia) rozhodoval a preskúmaval otázku platnosti darovacej zmluvy, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/469/2013, dovolací súd konštatuje, že táto dovolacia námietka je právne irelevantná.

19.1. Dovolací súd uvádza, že odvolací súd v bode 40. odôvodnenia uznesenia reagoval jedine na odvolacie námietky dedičky (týkajúce sa platnosti darovacej zmluvy, nevyhnutnosti rešpektovať vôľu poručiťky prejavenu v darovacej zmluve s tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 zamietol žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy), pričom odvolací súd poukázal na právny názor Krajského súdu v Prešove vyplývajúci z rozsudku z 19. júna 2017 č. k. 10Co/43/2017-257, ktorý vo vzťahu k žalobe o určenie neplatnosti darovacej zmluvy uviedol, že síce táto žaloba bola zamietnutá, avšak z dôvodu absencie naliehavého právneho záujmu na určení

neplatnosti darovacej zmluvy, pretože takéto určenie by nevyriešilo otázku, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je a nevyriešila by sa s konečnou platnosťou otázka, komu tieto nehnuteľnosti patria.

19.1.1. Odvolací súd v bode 40. odôvodnenia uznesenia zdôraznil, že pokiaľ dedička opakovane poukázala na viazanosť prejavu vôle v darovacej zmluve, bolo potrebné rešpektovať právny názor uvedený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2017 č. k. 10Co/43/2017-257, podľa ktorého na základe neplatného plnomocenstva v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v ktorom absentoval prejav vôle poručiťky o tom, kto mal byť obdarovaný, a tiež toto rozhodnutie nebolo ponechané na splnomocnenú osobu, a teda išlo o neurčitú formuláciu plnomocenstva), nemohlo dôjsť ani k následnému uzavretiu platnej darovacej zmluvy.

20. Dovolací súd dodáva, že konanie o určenie predmetu dedičstva, v ktorom bol odstránený rozpor o tom, čo patrí do dedičstva po poručiťovi, ktoré predchádzalo konaniu o dodatočnom prejednaní dedičstva, nezakladá vadu konania spočívajúcu v neodstrániteľnom nedostatku procesnej podmienky (§ 161 ods. 2 CSP) spočívajúcu v res iudicata (§ 230 CSP).

20.1. I z rozsudku najvyššieho súdu z 30. mája 2011 sp. zn. 1Cdo/183/2009 vyplýva „... Pokiaľ sa v konaní o dedičstve vyskytne rozpor o tom, čo patrí do dedičstva po poručiťovi, procesným nástrojom na jeho odstránenie je žaloba na určenie, že tá-ktorá vec (právo) patrí do dedičstva po poručiťovi. O takejto žalobe rozhodne súd v sporovom konaní, účastníkmi ktorého (buď ako žalobcovia alebo žalovaní) sú všetci dedičia. Žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva (obdobný právny názor zaujal už Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení z 28. septembra 2006 sp. zn. 3Cdo/178/2006)....“

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľka neopodstatnene namietala, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo (§ 420 písm. d) CSP), preto je dovolanie v tejto časti nedôvodné.

22. V danom prípade dovolateľka namietala i nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

23. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

24. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá vymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

24.1. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o existencii, resp. neexistencii subjektívnych práv a povinností subjektov konkrétného právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym, či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

25. Ak nemá dovolanie, prípustnosť ktorého účastník (strana sporu) vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, vykazovať nedostatky, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k znemožneniu meritórneho dovolacieho prieskumu a odmietnutiu dovolania podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní vysvetliť, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp.

zn. 1Cdo/206/2017, 1Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/ 89/2017, 7Cdo/20/2017, 8Cdo/186/2016).

26. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

27. V zmysle zákonných ustanovení dovolací súd môže len konštatovať, že výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

28. Dovolací súd sa preto vzhľadom na uvedené najskôr zaoberal tým, či sú splnené predpoklady prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

29. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

30. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP musí byť procesnou stranou (účastníkom) vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili/neriešili prvoinštančný a odvolací súd. Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní nevymedzí právnú otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú právnú otázku mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/58/2017, 5Cdo/48/2020).

31. V posudzovanej veci dovolateľka v dovolaní vymedzila právnú otázku, či dedičia ako právni nástupcovia poručiťky sú viazaní prejavom jej vôle v darovacej zmluve, a aké následky vo vzťahu výsledku dodatočného dedičského konania táto viazanosť bude mať vo vzťahu k vlastníckemu právu k sporným nehnuteľnostiam.

32. Dovolací súd konštatuje, že z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že od vyriešenia uvedenej právnej otázky nezáviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

33. V posudzovanej veci predmetom konania bolo dodatočné prejednanie dedičstva po poručiťke Y. Q., keďže po vydaní Osvedčenia o dedičstve z 3. mája 2013 sp. zn. 8D/208/2012, Dnot 162/2012-BM JUDr. Miriam Imrich Breznoščákovou, notárkou ako súdnou komisárkou so sídlom vo Vranove nad

Topľou, ktoré nadobudlo účinky právoplatného uznesenia o dedičstve dňom 21. mája 2013, bolo právoplatným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257 určené, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej Y. Q..

33.1. V konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva súdy nižších inštancií neskúmali (ne)platnosť darovacej zmluvy Nz 25529/2012, keďže o spornej skutočnosti bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257.

34. Ako už bolo uvedené, z rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257 vyplýva, že Krajský súd v Prešove potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 vo výroku, ktorým Okresný súd Vranov nad Topľou rozhodol o zamietnutí žaloby o určenie, že darovacia zmluva Nz 25529/2012 je neplatná (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 CSP, a to z dôvodu vecnej správnosti tohto výroku, avšak z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie Okresný súd Vranov nad Topľou, keď Krajský súd v Prešove dospel k záveru, že otázka ne/platnosti darovacej zmluvy, o ktorej malo byť rozhodnuté na základe podanej žaloby, má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k určeniu, či darované nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke, pretože až týmto určením sa môže odstrániť spornosť nároku žalobcu; keďže otázka platnosti, resp. neplatnosti darovacej zmluvy sa má posúdiť len ako predbežná otázka vo vzťahu k určeniu, či darované nehnuteľnosti patria do dedičstva, nie je daný naliehavý právny záujem na určení tejto predbežnej otázky (otázky ne/platnosti darovacej zmluvy).

34.1. Zároveň však Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257 potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti výroku o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľke (druhý výrok) z odlišných dôvodov, než na ktorých založil svoje rozhodnutie Okresný súd Vranov nad Topľou. Podľa názoru Krajského súdu v Prešove nebohá Y. Q. (splnomocniteľka) v plnomocenstve udelenom jej sestre Darine Olejárovej (splnomocnenkyňa) na uzavretie darovacej zmluvy k nehnuteľnostiam splnomocnila splnomocnenkyňu k uzavretiu darovacej zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností vymedzených v tomto splnomocnení, avšak bez uvedenia osoby, resp. osôb obdarovaných, a rovnako bez uvedenia, že určenie obdarovaného prenecháva na vôli splnomocnenkyne. Formulácia takéhoto plnomocenstva bola preto neurčitá, čo spôsobilo neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu neplatného plnomocenstva preto nemohlo dôjsť ani k následnému uzavretiu platnej darovacej zmluvy.

35. Podľa § 198 ods. 1, 2 CMP ak sú majetok alebo dlhy medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistej hodnoty dedičstva na ne neprihliada. Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bolo o sporných skutočnostiach rozhodnuté právoplatným rozsudkom pred skončením konania o dedičstve.

36. V konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva sa už nejednalo o spornosť majetku podľa § 198 ods. 1 CMP, pretože sporné tvrdenia dovolateľky (o tom, že nehnuteľnosti mala od poručiteľky nadobudnúť darovacou zmluvou), boli vyvrátené právoplatným rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9. februára 2017 č. k. 4C/469/2013-214 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2018 č. k. 10Co/43/2017-257, ktorý nadobudol právoplatnosť 12. júla 2018.

Otázka neplatnosti darovacej zmluvy teda bola zodpovedaná už v predchádzajúcom konaní, vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4C/469/2013.

37. Vzhľadom na uvedené v teraz preskúmvanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od vyriešenia dovolaním namietanej právnej otázky, nebol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

38. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie dovolateľky v časti namietajúcej vadu podľa § 420 písm. d) CSP je prípustné, ale nie je dôvodné a v časti ohľadom namietajúceho nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je neprípustné, preto dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

39. Dovolací súd uvádza, že nerozhodol o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, pretože podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhodne súd len na návrh, pričom v posudzovanej veci nebol uplatnený nárok na náhradu trov dovolacieho konania, ktorý je predpokladom jeho priznania.

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.